

Bezpieczeństwo energetyczne i dekarbonizacja – strategiczna ścieżka Grupy ORLEN do 2050 roku

WITOLD LITERACKI

Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych, pierwszy zastępca Prezesa Zarządu, Orlen S.A.

Transformacja energetyczna to jedno z najczęściej omawianych wyzwań i szans dla polskiej oraz unijnej gospodarki. Choć dekarbonizacja i obniżanie emisji są nadrzędnymi celami Unii Europejskiej, transformacja musi służyć zarówno celom klimatycznym, jak i naszym narodowym interesom – zwiększaniu konkurencyjności i bezpieczeństwa energetycznego. Dążenie do neutralności klimatycznej do 2050 r. w ramach pakietu Fit for 55 wymaga od przedsiębiorców wdrożenia nowych strategii i modeli biznesowych. To wyzwanie stanowi dla nas, jako Grupy ORLEN, szansę na budowanie nowoczesnej, niskoemisyjnej gospodarki, która gwarantuje bezpieczeństwo i dalszy rozwój.

Unia Europejska wyznaczyła sobie niezwykle ambitny cel, jakim jest dążenie do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., co oznacza zero emisji gazów cieplarnianych netto.

Walka ze zmianami klimatu stanowi jeden z kluczowych elementów wpływających na rozwój unijnej gospodarki. W celu osiągnięcia celów klimatycznych Unia regularnie przyjmuje regulacje – przede wszystkim w ramach pakietu Fit for 55 – których wdrożenie ma skutkować znacznym ograniczeniem emisji. Transformacja klimatyczno-energetyczna jest ukierunkowana na budowanie gospodarek wykorzystujących w coraz większym stopniu nisko- i zeroemisyjne źródła energii, opartych na obiegu zamkniętym

i wysokiej efektywności energetycznej.

Zobowiązania przyjęte przez Unię, znajdujące odzwierciedlenie w regulacjach, przekładają się na funkcjonowanie unijnych przedsiębiorstw. Są one bowiem zobligowane do wdrażania przyjętych polityk i realizacji celów, czego efektem są zmiany w strategiach ich działania, rewizja modeli biznesowych oraz weryfikacja kosztów prowadzenia działalności przekładających się na – tak często ostatnio podkreślaną – konkurencyjność.

Nie inaczej wygląda sytuacja w przypadku Grupy Kapitałowej ORLEN. Jako jeden z pierwszych koncernów energetycznych

w regionie zadeklarowaliśmy dążenie do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. Aby to zrealizować, w Strategii ORLEN do 2035 r. oraz Planie Transformacyjnym spółki przyjęliśmy konkretne kroki, które są spójne z priorytetami promowanymi przez Polskę podczas prezydencji w Radzie Unii Europejskiej. Na unijnej agendzie, obok dekarbonizacji, udało się mocno wyeksponować aspekty związane z bezpieczeństwem oraz ochroną konkurencyjności.

Grupa ORLEN jako jeden z pierwszych koncernów energetycznych w regionie zadeklarowała dążenie do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. Dekarbonizacja nie jest jednak celem samym w sobie. Chcemy w ten sposób zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne i utrzymać konkurencyjność rodzimej gospodarki.

Bilans naszej prezydencji, z perspektywy branży energetycznej, jest bardzo pozytywny. Jednym z kluczowych sukcesów było uzgodnienie tzw. „mapy drogowej” uniezależnienia się od rosyjskich paliw, co ma nastąpić do końca 2027 r. To konkretny plan stanowiący kolejny krok do zwiększania bezpieczeństwa energetycznego, mającego dla nas fundamentalne znaczenie. Drugim istotnym osiągnięciem jest otwarcie drogi dla omnibusów regulacyjnych. Te uproszczenia, o które apelowaliśmy w Manifeście ORLENU (postulaty spółki przygotowane na okoliczność polskiej prezydencji), są kluczowe dla efektywnej transformacji, gdyż pozwalają przedsiębiorcom lepiej dostosować się do zmieniających się wymogów, bez zbędnych

barier biurokratycznych. Pierwszy omnibus dotyczył już wymogów ESG, a liczymy na to, że kolejne uprości regulacje dla sektorów chemicznego i energetycznego.

Co więcej, podczas prezydencji przyjęto podwyższone cła na nawozy z Rosji i Białorusi, co pomaga chronić nasz rynek (choć jeszcze nie zabezpiecza go w pełni) i ma kluczowe znaczenie dla Grupy ORLEN oraz spółki Anwil. Wreszcie, co szczególnie istotne, udało nam się otworzyć dyskusję na temat finansowania dekarbonizacji oraz ograniczenia negatywnego wpływu systemu ETS2 na transport. Dążymy do tego, aby transformacja była sprawiedliwa i nie obciążała nadmiernie polskiej gospodarki, która wciąż w dużym stopniu opiera się na tradycyjnych źródłach energii. Otwarta debata w tej sprawie daje nadzieję, że Unia Europejska znajdzie bardziej pragmatyczne i elastyczne podejście, które będzie wspierać, a nie karać państwa członkowskie.

Działania te, prowadzące do racjonalnej transformacji energetycznej i stopniowego przekształcenia polskiego przemysłu, realizujemy w trzech głównych filarach.

Filar I: Energia odnawialna

W obszarze energii planujemy zakończyć produkcję energii elektrycznej z węgla do 2030 r. Zamiast energii z wysokoemisyjnych źródeł kopalnych ORLEN rozwija w niespotykanym tempie jej zeroemisyjne źródła. W odpowiedzi na rosnące zużycie energii elektrycznej w Europie Środkowej dochodzi do szybkiego rozwoju polskiego i regionalnego sektora energetycznego, skutkującego zwiększaniem zainstalowanych mocy – przede wszystkim w energetyce

wiatrowej i słonecznej. Do 2035 r. planujemy zainstalowanie 12,8 GW mocy OZE.

Nasza flagowa inwestycja w tym kontekście – Baltic Power – to pierwsza polska morska farma wiatrowa. Na początku lipca 2025 r. z sukcesem zainstalowaliśmy na niej pierwszą turbinę. Gdy w 2026 r. instalacja zacznie działać, pokryje nawet do 3 % krajowego zapotrzebowania na energię.

Filarami udanej transformacji energetycznej Polski będą przemyślane inwestycje w energię odnawialną i rozwój transportu niskoemisyjnego oraz postawienie na gaz ziemny jako paliwo przejściowe.

Ponieważ odnawialne źródła energii, takie jak słońce i wiatr, mają charakter nieciągły, rozwijamy bateryjne magazyny energii (BESS) w Polsce i regionie Europy Środkowej. Do 2035 r. chcemy osiągnąć łączną pojemność 1,4 GW, co pozwoli nam maksymalizować wartość naszego portfolio OZE. Równolegle rozwijamy i modernizujemy sieci dystrybucyjne dla energii elektrycznej i gazu – to fundament umożliwiający transformację energetyczną.

Filar II: Transport niskoemisyjny

Mimo wysokiego popytu na tradycyjne paliwa płynne aktywnie dążymy do dekarbonizacji transportu. Naszym celem jest zwiększenie produkcji paliw alternatywnych oraz zmniejszenie emisji z istniejących aktywów. Do 2035 r. chcemy, aby udział energii odnawialnej w naszym koszyku paliw wynosił ponad 26 %. Inwestujemy w zwiększanie mocy produkcyjnych biopaliw i e-paliw, dostosowując

je do regulacji i potrzeb rynku, a zarazem budując partnerstwa w celu zapewnienia dostępności biokomponentów.

Jednym z kluczowych paliw transformacyjnych jest wodór. Do 2035 r. zapotrzebowanie spółki na niskoemisyjny i zielony wodór wyniesie ok. 350 tys. ton. Znaczna część tej ilości będzie pochodziła z naszej własnej produkcji, realizowanej w ramach projektów Green H2 i Hydrogen Eagle. Do 2035 r. planujemy posiadać 0,9 GW łącznej mocy elektrolizerów do produkcji wodoru. Wsparciem dla tych działań jest bezzwrotne dofinansowanie ze środków Krajowego Planu Odbudowy o łącznej wartości 1,7 mld zł. W ramach projektów Green H2 i Hydrogen Eagle produkowany będzie wodór odnawialny w procesie elektrolizy zasilanej OZE oraz wodór niskoemisyjny, wytwarzany z odpadów komunalnych.

Filar III: Gaz ziemny jako paliwo przejściowe

Gaz ziemny pełni kluczową rolę w procesie odchodzenia od węgla, pozwalając na istotne obniżenie emisji z przemysłu i energetyki. Znaczenie gazu dla polskiej gospodarki jest niebagatelne i w kolejnych latach można spodziewać się jego zwiększonej konsumpcji. Dzięki dywersyfikacji źródeł dostaw – własnemu wydobyciu w kraju i za granicą, dostawom LNG oraz gazociągom – zapewniamy bezpieczeństwo dostaw tego surowca. Jednocześnie prowadzimy inwestycje, które ograniczają emisje metanu, minimalizując negatywne skutki wydobycia gazu ziemnego.

Opisane działania prowadzą do dekarbonizacji polskiej gospodarki i transformacji energetycznej

Grupy ORLEN. Skutkować będą ograniczeniem przez ORLEN emisji w ujęciu absolutnym o 25% oraz obniżeniem intensywności emisji o 55% względem 2019 r. Warto podkreślić, że działania te podejmowane są zarówno w oparciu o istniejące aktywa, jak i inwestycje w nowe, zrównoważone linie biznesowe.

Z jednej strony przyświeca nam cel, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r., a z drugiej – uznajemy, że naszym priorytetem jest ciągle zapewnianie bezpieczeństwa energetycznego Polski, gdyż bez niego niemożliwy jest dalszy rozwój kraju i zwiększanie dobrobytu obywateli. Jesteśmy przekonani, że transformacja energetyczna naszego kraju jest możliwa w taki sposób, aby

Orlen konsekwentnie dąży do osiągnięcia neutralności klimatycznej, ale równocześnie dba o zapewnienie Polsce bezpieczeństwa energetycznego. Chcemy, aby konsumenci i przedsiębiorcy mieli dostęp do paliwa i energii po przystępnych cenach, a równocześnie, aby wzmacniała się pozycja konkurencyjna Polski.

konsumenci i przedsiębiorstwa mieli dostęp do paliwa i energii po akceptowalnych cenach, a Polska mogła dalej się rozwijać. ORLEN jest liderem tej transformacji, a nasze działania pozwolą na osiągnięcie tych celów. ■

O AUTORZE

Witold Literacki – Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych, pierwszy zastępca Prezesa Zarządu ORLEN S.A. Absolwent Uniwersytetu Śląskiego i MBA w Lubelskiej Szkole Biznesu (współpraca z University of Central Lancashire). Pracował dla największych firm paliwowych i energetycznych w Polsce, odpowiadając za nadzór nad miliardowymi przepływami podatkowymi (m.in. 39 mld zł w 2019 r.). Kierował projektami o zasięgu międzynarodowym – od emisji euroobligacji po koordynację rozliczeń podatkowych w Europie i Kanadzie. Był Dyrektorem Finansowym w PERN S.A. i PZL-WZM S.A. oraz Członkiem Zarządów spółek w Szwecji. Od 2021 roku (do chwili obecnej) pełni funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej PGK w Radomsku. Wcześniej zdobywał doświadczenie m.in. w RWE Stoen, Carrefour Polska i Arthur Andersen. Zasłynął skutecznym łączeniem strategii finansowej z wymaganiami międzynarodowych rynków.

Partnerzy

2000-2025 LAT
POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

Pomorski Thinkletter

2025 nr 3 (22)

WIELKA TRANSFORMACJA ENERGETYCZNA – JAK JĄ WYGRAĆ DLA BEZPIECZEŃSTWA I ROZWOJU POLSKI?

O JAKĄ STAWKĘ GRAMY

– DRUGA FALA MODERNIZACJI CZY STAGNACJA?

WIELKI ENERGETYCZNY TRYLEMAT

– BEZPIECZEŃSTWO – DEKARBONIZACJA – KOSZTY

JAKI MODEL TRANSFORMACJI

– KONCENTRACJA CZY ROZPROSZENIE?

ILE INTEGRACJI – ILE AUTONOMII?

– MIĘDZY NIŻSZYMI KOSZTAMI A SUWERENNOŚCIĄ

NOWE ZACHOWANIA SPOŁECZNE

– OD BEZREFLEKSYJNEJ DO ŚWIADOMEJ KONSUMPCJI

POBIERZ CAŁĄ PUBLIKACJĘ

www.kongresobywatelski.pl

